

# Mérleg és jövő

## Egy éves a MEH Nemzeti és Etnikai Főosztálya



– Júniusban három konferenciát követően három munkabizottság is alakult. Miért és hogyan jöttek létre, mi a feladatuk és a hatáskörük?

**Németh Erika, a MEH NEK főigazgatója:**

– A kisebbségpolitika dinamizálásának jegyében, a MeH Külkapcsolatokért és Nemzetpolitikáért Felelős

Szakállamtitkársága kezdeményezésére, a Nemzeti és Etnikai Kisebbségi Főosztály koordinációjával, a kisebbségekkel kapcsolatos kormányzati feladatok szakmai megalapozására megalakult a Közjogi -, a Finanszírozási és támogatási -, valamint a Média munkacsoport.

A Közjogi munkacsoport feladata a hazai kisebbségek parlamenti képviselőire vonatkozó jogszabály megalkotásához szükséges koncepció kidolgozása, valamint a kisebbségi törvény 2005. évi módosítása óta eltelt időszak tapasztalatainak elemzésével a törvény további módosítására vonatkozó javaslatok megfogalmazása.

A Finanszírozási és támogatási munkacsoport feladata a kisebbségi önkormányzatok működési feltételeinek és finanszírozási rendjének áttekintése, a kisebbségi szervezetek pénzügyi támogatási rendszerének értékelése, a Magyarországi Nemzeti és Etnikai Kisebbségekért Közalapítvány helyzetének vizsgálata, a hazai kisebbségek bevonása az európai uniós források felhasználásába. A Munkacsoport ajánlásokat fogalmaz meg e kérdésekről a Kormány számára.

A Média munkacsoport feladata a hazai nemzeti és etnikai kisebbségek médiajogainak áttekintése, e jogok gyakorlati érvényesülésének értékelése. A média munkacsoport javaslatokat fogalmaz meg a kormányzat, valamint a közmédiák működtetői számára a kisebbségek közösségi anyanyelvű médiája konszolidált működésének biztosítása, továbbfejlesztése érdekében. A munkacsoport értékeli továbbá a kisebbségekről a magyar nyelvű médiában megjelenő kisebbségképet és javaslatokat fogalmaz

meg annak érdekében, hogy a (köz-)média kedvezően befolyásolja a többség és kisebbség viszonyát.

2007. június folyamán – egy-egy konferenciához kötődően – alakultak meg a munkacsoportok, melyeknek összetétele azonos logikán alapul, vagyis valamennyi munkacsoport tagjai a téma ismert és elismert szakértői, az érintett minisztériumok és a kisebbségek országos önkormányzatai által delegált tagok, valamint önkormányzati szövetségek képviselői. A munkacsoportok működési rendjéről, tárgyalt napirendjeiről, összetételéről részletes információk olvashatók a [www.nek.gov.hu](http://www.nek.gov.hu) internetes oldalon.



– Több kisebbség – románok, szerbek, németek, szlovákok – féltik kisiskoláikat az elkövetkezendő összevonásoktól, megszüntetéstől. Milyen stratégiai tanácsokkal tudják felvértezni őket az elkövetkezendő időre? Az intézményátvétel megoldja ezt a problémát?

**Paulik Antal, a MEH NEK helyettes főigazgatója:**

– A többcélú kistérségi társulások létesítésének folyamata már korábban megkezdődött. Tény, hogy az idei költségvetés az oktatás területén társulási kényszerrel eredményezett, ám ez továbbra sem írja felül az érintett települések kisebbségi önkormányzatainak hatáskörét. A kistérségi együttműködés kialakításába be kell vonni a helyben működő települési kisebbségi önkormányzatokat, akiknek a kisebbségi oktatás területén egyetértési joguk van valamennyi átszervezéssel kapcsolatos kérdésben.

A közoktatási törvény legutóbbi módosítása megkísérelte kezelni a kisebbségi önkormányzati egyetértési jogot a kistérségen belüli együttműködésben, amikor kimondta, hogy az egyetértési jog gyakorlásához a (kisebbségi oktatást ellátó) tagintézmény esetében vizsgálандó a 25%-os részvétel a kisebbségi oktatásban. Ugyanakkor a kistérségi társulásban való működés így is jó néhány, ma még megválaszolatlan kérdést vet fel, ám ezekre az Oktatási és

Kulturális Minisztérium, az Országos Kisebbségi Bizottsággal és az országos kisebbségi önkormányzatokkal együttműködésben keresi a megoldást.

Az intézmények átvétele valóban az egyik járható út, az intézmények működtetése azonban új típusú felelősségvállalást igényel az átvevő kisebbségi önkormányzatoktól is. A finanszírozás így – látszólag – megoldódik, hiszen az országos kisebbségi önkormányzatok további fenntartási normatívákkal számolhatnak, ám egy bizonyos tanulói létszám alatt ez sem elégséges a megnyugtató működtetéshez, és az országos kisebbségi önkormányzatoknak nem áll rendelkezésükre egyéb forrás, például a felújítások finanszírozására. Nem is beszélve arról, hogy a kisebbségi intézményi keret, mint kiegészítő támogatási lehetőség, sem tudja kezelni a növekvő igényeket.

– Az elmúlt időszakban Magyarországot bírálat érte a nemzetiségi nyelvek használata miatt...

– Az Európa Tanács Miniszteri Bizottságának ajánlásai, mint korábban is, megkezdhetők óvatosság-

gal fogalmaznak. Korábbi ajánlásokat, más megfogalmazásban ismételnék, ami felfogható bírálatként is, de értelmezhető úgy is, hogy a könnyebb végrehajtás érdekében pontosítják javaslataikat. Jelen esetben a kétnyelvű kisebbségi oktatás irányába való elmozdulás érdekében kifejtett állami aktivitás az egyik ilyen ismételt pont, ám ezen a területen a konkrét szülői igények döntenek el az oktatás tartalmát. Az állami aktivitás itt a kiegészítő normatíva összegében nyilvánul meg, amely ebben az esetben csaknem duplája a nyelvtanítói oktatás támogatásának. Ez azért jelzi az állami prioritást.

A többi, - a sajtó által felkapott - a kisebbségi nyelvek használata körének bővítését szorgalmazó ajánlás tartalmára a következő beszámolómban reagálunk, hiszen azok egy korábbi, csaknem három évvel ezelőtti beszámoló alapján fogalmazódtak meg. Azóta, például a média területén, vagy a romani és beás nyelvvel kapcsolatos tervezés területén alapvető változások történtek. A következő periodikus jelentés benyújtásának időpontja a jövő év első felében esedékes Magyarország részéről.

#### **Finanszírozási és Támogatási Munkacsoport**

A Miniszterelnöki Hivatal Külsőkapcsolatokért és Nemzetpolitikáért Felelős Szakállamtitkárnak vezetésével 2007. június 11-én megalakult Finanszírozási és Támogatási Munkacsoport. *Állandó tagok:* Papp Erika ügyvezető (Megyei Jogú Városok Szövetsége), dr. Szép Tibor főjegyző (Megyei Önkormányzatok Szövetsége), Somogyi-Magyar József polgármester (Települési Önkormányzatok Szövetsége), dr. Holényi Mariann szakmai tanácsadó (Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium), dr. György István vezető főtanácsos (Pénzügyminisztérium), Horváth Viktória (Önkormányzati és Területfejlesztési Minisztérium), Kovács István Vilmos elnökhelyettes (Nemzeti Fejlesztési Ügynökség), dr. Muszev Dancso elnök (Bolgár Országos Önkormányzat), Offenmüllerné Bozó Krisztina (Országos Cigány Önkormányzat), Petkovits Sándor (Országos Horvát Önkormányzat), Heinek Ottó elnök (Magyarországi Németek Országos Önkormányzata), Zaráiné Gressai Éva (Országos Örmény Önkormányzat), Alexov Ljubomir elnök (Szerb Országos Önkormányzat), Ropos Márton

elnök (Országos Szlovén Önkormányzat), Manajló András elnök (Országos Ruszin Önkormányzat), Zsákné Asztalos Emőke, a MeH Nemzeti és Etnikai Kisebbségi Főosztályának delegálásában a munkacsoport elnöke.

#### **Közjogi munkacsoport**

Várady Tibor professzor (CEU), Dr. Kaltenbach Jenő (a nemzeti és etnikai kisebbségi jogok volt országgyűlési biztosa), Majtényi Balázs (MTA Jogtudományi Intézet), Dr. Kovács Ferenc (Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium), Dr. Kiss Klára (Önkormányzati és Területfejlesztési Minisztérium), Dr. Luczai Zsuzsanna (Önkormányzati és Területfejlesztési Minisztérium), Kolompár Orbán (Országos Cigány Önkormányzat), Kollár Urszula (Országos Lengyel Kisebbségi Önkormányzat), dr. Buzál Attila (Magyarországi Németek Országos Önkormányzata), Dr. Nemes Dénes (Országos Szlovák Önkormányzat), Giricz Vera (Országos Ruszin Kisebbségi Önkormányzat), Kreszta Traján (Magyarországi Románok Országos Önkormányzata), Lásztity Péro (Szerb Országos Önkormányzat), Hartányi Jaroslava (Ukrán Or-

szágos Önkormányzat), Dr. Kállai Ernő (a nemzeti és etnikai jogok országgyűlési biztosa), dr. Asbóth Erika, Miniszterelnöki Hivatal Külsőkapcsolatokért és Nemzetpolitikáért Felelős Szakállamtitkárság, a munkacsoport elnöke.

#### **Média munkacsoport**

Dr. Hild Ágnes (ORTT), Klein Judit, MTV), Szomráky Béla (Magyar Rádió), Rudi Péter (Országos Cigány Önkormányzat), Agárdi Bendegúz, (Görög Országos Önkormányzat), Taragya Györgyné (Országos Horvát Önkormányzat), Bogdanska-Szadai Božena (Országos Lengyel Kisebbségi Önkormányzat), Juhász Tibor (Magyarországi Románok Országos Önkormányzata), Fuzik János (Országos Szlovák Önkormányzat), Mukicsné Kozár Mária (Országos Szlovén Önkormányzat), Dr. Fórika László (Ombudsmani Hivatal), Dr. Csányi Klára (Önkormányzati és Területfejlesztési Minisztérium), Dr. Kovács Ferenc (Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium), Koleszár Katalin (Pénzügyminisztérium), Paulik Antal, a NEKF h. főigazgatója, a munkacsoport elnöke.

[www.nek.gov.hu](http://www.nek.gov.hu)